

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:
Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr.
Hétfői szám 2 kr.

Megjelen minden hétfőn délelőn, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felélős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY

Főmunkatárs:

Dr. RÉVÉSZ ERNŐ

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája Kazinczy-utca.
Telefón szám 119.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca Vojnich-palotába
Telefón szám 42.
Nyiltár soronként 20 krajczár

Különfélek.

— **Ügyész kirendelés.** Lobmayer István szegedi kir. főügyész, Charch Dezső temesvári kir. alügyész a kikindai kir. ügyészség kiegészítésére kirendelte.

— **Felmérők.** Az ó-becsei járás földnek egyénienkinti, részletes kataszteri fölmérésére — mint értesülünk — Szegedről 3 mérnök lett kiküldve. A mérnökök a napokban érkeznek meg Ó-Becseire. — Bizony kívánatos volna a föld meliőbbi kataszteri felmérése, mert az adó kivetésnek úgy sincs teljesen helyes alapja.

— **Baja város közigazgatási bizottsága** f. hó 9-én d. e. 9 órákor tartja május havi rendes ülését. Az ülésen Schmausz Endre főispán elnököl.

— **Bucsuzó táblabíró.** Retel Jenő szegedi táblabíró a kuriához rendelték föl. Tegnap bucsuzott el Retel táblabíró kartársaitól, akik a tiszteletére fényes lakomát rendeztek a Tisza szálóban. A lakomán meleg ovációban részesítettek a távozó bírót.

— **A kiküldetés eredménye.** Mint már említettük, az ó-becsei „Kath. Olvasókör” a kalocsai érsek úr Ó exellentijához kérvényt nyújtott be zifált anyagi helyzetének javítása céljából, mely kérvényt a kör oszloposai Csopor Gyula, Kovács József huszka, Freimer István, Bogár Károly vitték fel. A jöszivéről országzszerre ismert és szeretett érsek a kiküldöttöket igen kegyesen fogadta, asztalához is meghívta, uti költségüket megtérítette, úgy szintén a segélyt is kilátásban helyezte. A hazatért kiküldöttek elragadtatással beszélnek a kegyes főpásztor atyai jószágáról.

— **Arczkép leleplezés.** A bajai casinóban f. hó 7-én este leplezték le Bodrogi Gyula casinó elnök arczképét, a melyet a casinó közgyűlése az elnök érdemei elismeréséül készített. A leleplezést társas vacsora követte.

— **Házasságok** az elmúlt héten. Kovács Gergely—Kovács Matea, Berta József — Faragó Julia, Rósenberger József—Léderer Léni, Berger Menyhért—Bavcsics Krisztina, Szűcs József—Nagy Cs. Viktor, Bacsó Ferenc —Csajkás Etel, Martinkovits Marján—Madics Eszter, Ivkovics Ivandekics Iván—Balázsevits Teréz, Pikits György—Vukovics Vukoszava, Garai Ignác—Kovács Erzsébet, Kovácsics Fabián,—Koneczos Julianna, Gabrits János Péter—Dulich Anantaria, Landher Lorenz—Leits Czecczil, Tóth József—Koleszál Julianna, Kenyászkay Joli—Klavsity Omérka.

— **Eljegyzések** a múlt héten, Bacsits Palokovics András—Piukovics Borbála, Kovács Albert—Balog Marcella, Kovács István—Adók Etel özv. Lansevits Szvetozilna, Peics kocsák Boldizsár—Csulin Czecczil, Kozla János—Werle Margit Mária Magdolna, Wilhelm Ernő—Holtz Viktoria, Zódi Simon—Varga Rozina Mar-

czella, Kopulovits Mihály—Stantka Julianna, Lampl Antal—Racsmany Julianna özv. Kuti Gézáné, Jenovai András—Kollár Julianna, Bleszits Miklós—Dulka Katalin, Sztantics Vince—Sztantics Dominka, Karlovits Mátyás—Kovács Julianna Magdolna, Jágits Reneventara—Morváczy Rebeka, Grsits Mihály—Tumbász Kolesa, Macskovics Péter—Milodánovics Eszter, Szeley Gyula—Peits Gavran Czecczil, Strararkovics István—Szuics Eszter, Korponai Simon Neoresits Márta, Percsics András—Horváth Julianna, Soraka Márk—Fülöp Katalin, Tankovits Lajos—Timár Teréz.

— **Huszonöt éves jubileum.** Ujvidéki tudósítónk írja: Bruck Ferencz, az ujvidéki m. áll. polg. és felső kereskedelmi iskola érdem-dus igazgatója a napokban töltötte be tanári működésének 25-ik évét, mely alkalomkor barátai, tisztelői és volt tanítványai nagy számban üdvözölték, őszinte tiszteletüknek, szeretetüknek és ragaszkodásuknak adtak kifejezést. Ugyanezen alkalommal fölkereste a jubilanst Gráf Nikász Bács-Bodroghmegyei kir. tanfelügyelő aki lendülettel szavakban méltatta a tanügy terén és az ifjuság nevelése körül szerzett hervadhatatlan érdemeit, egyben a fölötti igaz örömeinek adott kifejezést, hogy a negyedszázados évforduló alkalmából a vallás- és közoktatásügyi miniszter Dr. Wlasics Gyula a jubiliansnak ügybuzgó tevékenységeért elismerését fejezte ki, átnyújtván a nyert megbízás értelmében, az erről szóló meleghangú leiratot. E napon érkezett Dr. König Gyula miniszteri tanácsos, a felső keresk. iskolák miniszteri biztosának üdvözlete is, melyben kiemeli hogy amily jó érzéssel és fölemelő tudattal nézhet vissza a jubilians pályafutásának becsülettel betöltött negyedszázados múltjára, éppen olyan reményt helyez jövőnd munkássága elé, mely hogy mind tovább tartson nemzeti ügyünk és oktatásunk érdekében őszintén kívánja.

— **Közgyűlés.** A szabadkai ker. betegsegélyző pénztár tegnap d. u. fél 4 órákor tartotta meg V-ik évi rendes közgyűlését a Pest szálloda kistermében. A kiküldöttek mintegy 40-en jelentek meg. Az I. foku iparhatóságot Herczeg alkaptány képviselte. Fierst István elnök megnyitotta az ülést, mely után a múlt évi jegyzőkönyv olvastott fel és hitelesítetett. Majd felolvastattott az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése a lefolyt évi működésről, mit a közgyűlés egyhangulag tudomásul veit. Utolsó pontul következett a tisztikar kiegészítésére szükséges választás, a midőn is szavazás után a következők választották meg. A munkaadók részéről igazgatósági rendes tagok: Kuthy György, Fiedor József, póttagok Bódics Lukács, Vidá György, Felügyelő bizottság: Angeli Henrik, Paul György, Mayland György. Választott bíróság:

Polyakovics Antal, Krécsy György, Szabados Sándor. Az alkalmazottak részéről igazgatósági rendes tagok: Zámbery Károly, Nagy Ferencz, Horváth Matyás, Futó Lajos, póttagok: Lehoczki Henrik, Kubát Vincze, Ifkovits József, Grancze Oszkár; felügyelő bizottság: Hajnal István, Szöllösy Károly, Tili Adam, Huros Vendel, Brauchler Keresztély, Racsmany Béla. Választott bíróság: Zomborszky Dániel, Vörös István, Karlovics Matyás, Koponics Antal, Viszt Dániel, Vinczer Antal. — Ezzel véget ért az ülés és az I. foku iparhatóság megbizottja a legnagyobb meglegedését fejezte ki a lefolyt higgadt tárgyalás feletti

— **Halálozás.** Weidinger Sándor zombor, községteleiben álló nagykereskedő neje szül. Stauber Johanna, f. hó 8 ikán meghalt. A család a következő gyászjelentést adta ki: Weidinger Sándor úgy saját, miut gyermeki és rokonai nevében fájdalomtelt szívet jelent, hogy felejtethen forrón szeretett neje, illetve legjobb anya, nagynya, testvér, sógornó és anyós Weidinger Sándorné szül. Stauber Johanna f. hó 8-án éjjel 2 órákor hosszas szenvedés után életének 53-ik és boldog házasságának 31 ik évében jobblétre szerenderült. A halott földi maradványai 9-én d. u. 4 és fél órákor fognak a Trefort utca 211. sz. gyászházból a helybeli izr. sírkertben örök nyugalomra tetetni. Zombor, 1898. évi május hó 8-án. Áldás Emlékének! Weidinger Sarolta, Weidinger Lajos, Weidinger Dezső, Weidinger Frigyes, gyermekei. Deutsch Zsigmondné, Stauber Albert, testvérei. Benedek Sándor, veje. Mariska, Rózsika, unokái Weidinger Zsigmond, Deutsch Zsigmond, Fried Gábor, Dr. Alföldy Lajos, sógorai. Herzfeld Johanna, Weidinger Fanni, Klein Eszti, Fried Josefina, Alföldy Flóra, Stauber Judit, sógornói.

— **Vesztett kutya** Ó-Szivaczon. Folyó hó 6-án egy kóborló kutya betévedt Ó-Szivacz községbe, a melyen a veszttség tünetei látszottak. A kutya Karger Péter Ó-szivaczi lakosnak Konrad nevű 8 éves fiát megmarta, azonkívül egy sertést és egy kacsát. A rendőrség azonnal agyon lötte a veszedelmes állatot. Novotny Ferencz állatorvos helyettes megjelent a helyszínen és boncolás alá vette az állatot. A boncolásnál kitudt, hogy a kutya csakugyan vesztett volt. Karger Péter fiát felvitte a Pasteur-féle intézetbe.

— **Elpáhol vevő.** Csontos Ferencz b.-földvári lakos fát vásárolni ment be Ó-becseire. A neki szükséges fát az egyik fakereskedésben meg is vásárolta és rakodás közben egy olyan darabot is kocsira talált emelni, amely nem volt megvéve. Gutti felügyelő ezt látva figyelmeztette, hogy a meg nem vásárolt fát dobja le a kocsiról, de Csontos váltig állította, hogy megvette és ki is fizette. Erre Gutti le akarta venni a fát a kocsiról, mire Csontos

végig vágott rajta az ostornyélel. Ezt látták az ott dolgozó munkások s Gutli segítségére sietve Csontost úgy helyben hagyták, hogy félholtan szállították be a kórházba.

— **Elhalasztott színelőadás.** Pesti Ithász Lajos jőnevű társulatának 7-én kellett volna megkezdeni az előadásokat O-Becsén. Ugy látszik azonban, hogy Zentán nagyon is vendégszeretően látták őket, mert zentai tartozkodásukat meghosszabbítva csak 10-én kezdik meg az előadásokat O-Becsén.

— **Megégett leányka.** Nagy szerencsétlenség történt Veréb Mihály ó-becsei iparosnál. Míg oda voltak szombatban a piacon, a szobába zárt kis 4 éves Juliska gyufát gyújtogatva, önmagát lángba borította. Mire segélyre siettek, már egyik oldala úgy össze volt égetve, hogy másnap sebeibe belehalt.

— **Villamosvasút Újvidéken.** Korányi Kálmán kir. főmérnök, mint a keresk. miniszterium kiküldöttje e hó 5-én Újvidéken a helyszínen felülvizsgálta a vállalkozónak a villamos vasút és világításra benyújtott összes terveit s egyuttal kijelentette, hogy a közgazgatási bejárásra vonatkozó tárgyalások legközelebb ki fognak tüzetni.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Megunta életét s ezért a hős habokban keresett pihenést Mathes Anna újvidéki leányzó. Tudván, hogy kedvese — egy péterváradj tűzmester — Újvidékről rendszeren a vasuti hidon szokott hazafelé menni, azt vasárnap május hó 1-én este fél 8 óra táján megleste. A tűzmester két társával, amint azt a leány kiszámította csakugyan hazafelé igyekezett, egyszerre előtűk mintegy 5—6 lépés távolban meglátnak egy nőt, ki a hidkorlátra kapaszkodik, hogy a Dunába vesse magát. A három fiatal ember a leányt még elég jókor megragadta s a korlátról lerántotta. A leányt egy a közelben levő pétervárad rendőrnek adták át, ki azt reggelig, míg az atyja érte jött, elzárta. Tettené okául azt adta elő, hogy kedvese nem akarta őt elvenni.

— **Harcz a veszett kutyával.** A zombori korzón vasárnap délelőtt az ott sétáló díszes közönség izgalmas látványnak volt tanuja. Az ott posztol álló rendőrnek ugyanis hirtelen nekiszaladt egy veszett kutya. A rendőr alig tudta kardjával magát megvédeni. A kardhüvelyt a kutya össze-vissza harapta, majd futni kezdett, csak ekkor bírta klrántani szolgálati revolverét a rendőr és 14 lövést tett a kutyára eredmény nélkül. A harmadszori töltésnél már a kutya és üldözője a korzón levő adóhivatali épülethez ért. A rendőr egyik golyója felpattanva a kövezetről beugrott az adóhivatali áblakába, nagy riadalmat okozva. Végre sikerült a veszett állatot felőni. A vizsgálatnál hivatalosan konstatálták a kutyán a veszettséget.

— **Szocialista sajtóperek Szegeden.** A következő héten két szocialista sajtópörben lesz részük a szegedieknek. Mind a kettőt a véres száju adai Zemljodjelacz szolgáltatta, amelynek a szerkesztője jelenleg is az államfogházban ül izgatás miatt. Radujkov Mita tehát e héten kétszer áll a szegedi esküdtek előtt. Hétfőn lesz az első sajtópöre, szombatban a második. Az inkriminált cikk címe «Medlyame vrbca, a mi magyarul mézesmadzagot jelent. Ebben az alvó oroszállal példálózva a munkásnépet nevezi a szunyadó erőnek, amely egyetlen ütésével agyonzuzhatná a fennálló társadalmi rendet. A polgárságot közben a «potyalegyek» és a «világcsalók» nem éppen hízogó kifejezéseivel tiszteli meg, s kijelenti büszkén: Há nem adtok kalácsot, ne adjatok

tanácsot sem. A hétfői sajtótárgyaláson a vádhatóságot dr. Kardoss Kálmán királyi ügyész fogja képviselni, míg a következő pörben dr. Mikovich Lajos alügyész. Az izgató szocialista újság szerkesztőjének még ezeken kívül két másik ügyében is lesz legközelebb tárgyalás, úgy hogy a szegedi esküdteknek ugyancsak sok dolguk lesz Radujkov Mitával, akinek még több ügye vizsgálat tárgyát képezi.

— **A tüdővész ellen.** Perczel belügyminiszter fontos körrendeletet bocsátott ki. A törvényhatóságokhoz intézett köriratában a belügyminiszter rámutat, hogy a tüdővész mily pusztítási visz véghez. Hazánkban minden 100 halálozásból 10-nél több ebben hal el. Ezen baj megfékezésére a belügyminiszter első feladatul tartja a népben meggyökerezett ama hitet, mintha a tüdővész gyógyíthatatlan volna megintatni, mert ez nem áll, ha idejekorán és czélszerű gyógykezelést vesz a beteg Erre nézve népszerű füzet kiadását igéri a rendelet. A hatóságok figyelmébe ajánlja a lakásvizonyok felülvizyelt, javítását: a piacra kerülő élelmi szerek szigorú felülvizyátalát, de különösen a tejet. Az iszákosság is megkönnyíti a baj terjesztését tehát ez is lehető leg fékezendő. A tisztaságra nagy gond fordítandó. Elrendeli továbbá, hogy a kórházban a tüdőbajosok külön, tágas szobát kapjanak, és ott köpöcsészével láttassanak el; kívánja, hogy mindazon nyilvános helyiségekben, melyekben, jelentékenyebb az emberforgalom, mint szállodákban, vendéglőkben, kávéházakban, társaskörökben, kaszinókban és a közönség számára nyitva levő hivatal helyiségeiben a kellő tisztaság, gyakori jó szellőzés, nedves ruhába burkolt kefékkel való seprés stb. által állandóan fentartassék, és hogy mindezen helyiségekben mindenkori a padlóra való köpködés lehetőleg korlátoztassék, ez utóbbi czélból magkövetelendő, hogy a felsorolt helyiségekben kellő számban alkalmaztassanak köpöcedények, melyek a köpetek kiszáradásának megelőzése czéljából vizet tartalmazzanak és oly szerkezettel birjanak, mely tartalmukat szem elől elfedje. Mindezen intézkedések megtételéről július hó 1 ig jelentést kér a belügyminiszter.

S Z I N H A Z.

Szorb szintársulat. A lefolyt héten előadott színművek megfelelő tárgyai voltak egy a közönségnek, mint a szintársulat művészi erőinek és czéljának. Igaz élvezet, őszinte lelkesülés a közönség részéről, eleven és művésziességre törekvő játék a színészek részéről is — telt ház az egész szintársulatnak. Minden előadásnál a legeklatansabb módon nyilvánult az, mit a szorb szintársulat czéljának és jó hírneve megőrizhetésének előfeltételeként előző cikkeinkben e helyütt hirdettünk. Legőbb bizonyossága volt ez álláspontunknak a keddi előadás, Tóth Ede népszínművének: «Falu rosszá»-nak színrehozatala. E népszínmű most már nemcsak magyar embernek drága kincse, de a kedden tapasztaltak után bátran elmondhatjuk, hogy a szorb népnek is csakugyan egyik legdrágább kincse. Eltekintve a «szorb színre alkalmaztatás»-sal együtt járó némi fogyatékoságtól, a színmű oly hatást fért el a szabadkai szorb közönség előtt, melyre minden magyar ember büszkén gondolhat vissza. Azonban nem annak tulajdonítandó ez csupán — mint némelyek hiszik — hogy a szorb népszínművek nagyon gyenge termékek, hanem főleg a rokonérzésnek, mely egy-

aránt áthatja e színmű cselekvésében és alakjaiban úgy a magyart mint bármely más embert. E mellett szól a színészek játéka is. Markovics oly tökéletes Göndör Sándor volt, hogy jobbat hazánk összes vidéki színészei között alig találhatnánk. Csengő szép hangja, ügyes játéka főleg a falujától való bncszási jelenet alkalmával tündökölt és a közönség nem is győzött eleget tapsolni, és pedig egyes énekszámokat a sok újrázásra ismételni. Kitünő alak volt Dobrinovics. Talán az összes szorb színészek közt mindig első helyen volna említendő. Az ő «Gonosz Pistá»-ját a szorb közönség és a ki csak látta, sohasem fogja elfelejteni. Igazi művész volt e szerepében, oly tökéletesen játszotta és annyi ereditiseggel, hogy jobb alakítást még a bpesti népszínházban sem láthatni. Nem nagyítás, de a szó szoros értelmében a ki valaha sok «Gonosz Pistá»-t látott, ereditibb és tökéletesebbet Dobrinovics alakításánál nem élvezhetett. A többi szereplők is valamennyien hozzájárultak az est sikeréhez, mely odáig jutott, hogy számtalan szebbnél szebb szorb nótákat többször kellett megismételni, a végén pedig a kólót kétszer is tánczolni.

Szardán Csiky Gergely vigjátéka: «A mama», csütörtökön pedig egy szorb történeti korrajz: Lázár czár kegyalapítványa került színre, mindkét este telt házzal és a közönség részéről állandó műélvezettel.

Ezuttal még csak azt jegyezzük meg, hogy a szorb szintársulat a tapasztaltak után legyen egy kis tekintettel a magyar közönségre is és a színrehozható magyar népszínműveket ne csak a szorb Nopesikák belátásához képest, hanem a magyar közönségre való figyelemmel is tartsa repertoiron.

Törvénykezés.

— **A Csóka és a Szabó.** Nem állatmese hősei e sorok elején nevezettek, hanem egy bűnügyi végtárgyalás szereplői. Csóka Pál ugyanis feljelentést adott be a főerdész ellen, melyben olyan formákat állított a főerdészről, hogy a kincstári kukoricza nem a maga jószántából és nem is leg-tisztább uton került a főerdész padlására. Ezért feljelentődött Csóka rágalmazás miatt Szabó Jánossal pedig úgy került össze Csóka a vádlottak padján, hogy egy alkalommal nagyon kíváncsiak lévén Zsuffa főerdész feyvelmi ügyének tárgyalására a tárgyaló terembe bementek és többszöri felszólításra sem voltak hajlandók a mulatságot otthagyni, sőt egy Dudás nevű rendőr biztatására sem akartak távozni, hanem kilátásba helyezték a rendőrnek, hogy majd őt viszik ki, ha még tovább is alkalmatlanokodik nekik hivatalos üzeneteivel. Ebből keletkezett kettőjük ellen a hatóság elleni erőszak vádjá. Csóka Pál ludasnak találtatván úgy a rágalmazásban, mint a hatóság elleni erőszakban, ösbüntetésül 1 havi fogházra íteltetett. Szabó János pedig hatóság elleni erőszak miatt 10 naps fogházra íteltetett. Az ítélet jogerős.

NYILTÉR*)

Felhívás

Alulírottak ezennel kijelentjük, hogy fiunk Hegedüs Antal (verusityi lakos) helyett semmi nemű adósságát ki nem fizetjük s óva intünk mindenkit, hogy neki semmi féle hitelt a mi számlánkra ne adjanak, mert azt nem fogadjuk el.

Szabódka 1898 május 9.

Hegedüs Péter

és neje

Faragó Rozália. sk

*) E rovat alatt közlöltek nem felelős a

Szerk.